

ELS JUGADORS de la FÀB

GRUP ARTÍSTIC.
PONT DE LA MARE DEU.

Número 92

Preu: 30 sènt.

NOSTRE TEATRO

SEMANARI LITERARI

Director: Jesús Morante Borrás

Redacció, Administració y Tallers:
Unió Ferroviària, 3 -- Teléfono 11102

Suscripció, en València y fora: 8 pe-
seles semestre, 15 any. Extranger. 25

Plaça de Bous de Xàtiva

Companyia dirigida per

Manolo Taberner

31—7—32

La notable companyia de Fernando Muñoz que dirigix el vene-
table actor Manolo Taberner, de-
butà en Xàtiva en les següents
obres: «¡Lleves eixos pantalóns!...»
i «Día de proba». Ambes fo-
ren francament aplaudides per la
numerosa concurrencia que feu al
mateix temps, uns afalagadors co-
mentaris del excellent conjunt ar-
tístic. Taberner, Muñoz y Vidal, fo-
ren repetidament aplaudits en sons
respectius mutis.

Próximament, reapareixerá esta com-
panyia en esta culta població.

Plaça de Bous de Alcira

Companyia de

Vicent Mauri

31—7—32

En la aplaudida comèdia titu-
lada: «Cuant elles volen», logrà
esta admirable companyia, un èxit
magnífic que basta per a acreditar-
se un elenc com este si no esti-
guera com ho està, desde el Alká-
zar de València.

Carme Nieto, Pilar Mariá, Mau-
ri, Espí, Merlo y «Sanchetes», fo-
ren celebradíssims.

El dijous, dia 4 dels corrents,
actuaren en el mateix lloc repre-
sentant «La vista causa de Mary-
Hetta», repetint-se l'èxit.

Molt celebrém l'alta calitat en
el cultiu del teatro valencià que
Mauri sap imposar en l'ènemic del
bon concepte i Renaiximent de l'
escena vernacula.

Els badalls de la fam

Choguet en un acte, dividid en dos cuadres y en prosa, original de

PACO BARCHINO

Estrenat en el «Salón Novedades» de València, la nit del 12 de Febrer de 1921

REPARTIMENT

PERSONACHES

TANO.	PASQUALE	45 anys.	Sr.	Taberner
SERAPIO	Miquel	35 "	"	Broseta
LUISSANO	Quique	30 "	"	Cabrera
NASIO.	Sotero	40 "	"	Haro
POLONIA	Conxa	50 "	Sra.	Marti
RUFINA	M. Josefa	28 "	"	Perez

ACTORS

— L'acció en un poble de València.—Epoca actual. Dreta y esquerra, dels actors

ACTE UNIC CUADRO PRIMER

Interior d'un chalet. Al fòro y laterals, portes. Per essena, cahires, centre, elsétera, prou beu amoblat.

En essena SERAPIO asoles

Ser. Fa tots els marits que volen divertir-se sinse que les dones hu sapien, la millor resepta es durles a veranechar fora do València, igual que yo 'he fet en la meua Polonia .. Bueno, hiá que vorelli la cara, pa convénserse del horror que li tinc... De llecha qu' es, de nit me chite en la llum ensesa, pa no asustarme.. Si serà llecha la tia!.. Per supost, que si no arriba a ser per les perres que té, a bon hora me peixca... (En misteri) Ella que ve cap así? A ferli creure toca. (Trau un retrato y escómena a mirarlo)

Polo. (El meu Serapio... mirantlo, me cau la babal)

Ser. (Bueno, hiá que fijarse: té tota la cara de un gos de presa!)

Pol. Serapiet... Serapiet...

Ser. Si es la meua Polonietal...

Pol. Pichonet meu!

Ser. Pato d'albufera bonicol.. Vine así calcomania en panxa.

Pol. Oint eixes paraules tan dolces me poscs més esclafú que una sardina de bota! (Fent postures)

Ser. (Che, yo crec que si la exhibira en un barracó en la fira a chavo la entrá, faria negosi.)

Pol. Quant estic en tú, m' encante; al teu costat tot me pareix bonico.

Ser. (Tan llecha que me pareixes tú!)

Pol. Què dius?

Ser. Que... cres una pelassilla.

Pol. Ara veig que me vols de cór.

Ser. De cór, de feche y de melsa..

Pol. Digues: veritat que no te cases en mí per els huit mil du-

POLONIA per la dreta

(Agüela ligotud, molt llecha y en bata molt chillona. Suspira al vorelo) Ayl

Ser. (Ya está así la chaganta española.)

- ros? Veritat que te casares per el cariño?
- Ser. Clar, dona: yo me casé en tú per el cariño.. (per el cariño als vuit mil duros.)
- Pol. Lo que més m' encanta en tú es eixa caritat qu' eixerchixes. De vore qu' encura li guañes a bo y a caritatiu al meu difunt Pascasio, qu' en gloria estiga... Ay, alló era un carabinero model!
- Ser. No mereix la pena el nomes naro.
- Pol. Que no? Que acas biaurán molts marits que deixen asoles a la dona tots els disaptes y dumeneses y no tornen a casa hasta el dilluns, per ferli companyia a un malalt?
- Ser. (Si, sentli companyia a l' altra.) Si saberes lo què te hu agraxiella...
- Pol. Ella?
- Ser. Vullc dir... ella, la companyia
- Pol. Ah!
- Ser. (Casi sique la pata.) Tú no saps lo qu' es estar asoles en un hospital, com está el meu amic Amadeo.. Pobret!.. Si el vesres.. dona compasión.. La pell li cau a banderes, y el cos se li está foradant!
- Pol. Pobret, pareixerá una momia.. Y el coneixes molt de temps?
- Ser. Pues desde l' a-e-i-o-u.. Ham anat a escola chunts
- Pol. Mira, saps lo qu' he pensat?
- Ser. Què?
- Pol. Que vaig a donarte un'alegría.
- Ser. (Aixó es que anirà a donarme dinés)
- Pol. Hu! m' en vaig en companyia teua, a visitar al teu amic.
- Ser. (Pegant un bot de susto) No.. nono.. nono.. no.. no vingues
- Pol. T' ha emosionat l' alegría, al dirte que vaig a visitarlo?
- Ser. Si.. la ale.. la ale.. l' alegría, que m' ha emosionat, pero no vingues, perqu' está desfigur-
- rat. Si el veus, no el coneixes rás.
- Pol. Per qué no el concixeré?
- Ser. (Perque no el coneix yo tampoc.)
- Pol. Després, quant t' en vaches, te donaré un trós de jamón, uns cuants hous y uns bescuitis de llengüeta, per a el malalt.
- Ser. (Menuda fartá anem a pegar la chavala y yo!)
- Pol. Segóns el Evancheli, la caritat ben empleá, es la millor virtut.
- Ser. Polonia, eres una santa... un anchelet.
- Pol. Ara qu' estem asoles, tinc un capricho, Serapio.
- Ser. Deniana per eixa boca, que te la tape en seguida.
- Pol. Ay... Serapio de la meua vida! Dónam un abrás.
- Ser. (Aguárdat!) A la nit... a la nit t' el donaré.
- Pol. Pero si a la nit no estarás en casa.
- Ser. (Per aixó dic que a la nit.) Vinga, dónamelo.
- Pol. Mos podrien vore y...
- Ser. Si no ni el dones, t' e desherete.
- Pol. No.. dic si... si, t' el, donaré.
- Ser. (Me faré el conte que abrase a m' agüela.) (Li l' dona)
- Pol. Ay! Qué abrás més dols! El meu difunt carabinero sempre m' estaba abrasant.
- Ser. (Seria pa vore si tuyes contrabando.)
- Pol. Vaig a prepararte lo que t'has d' endur p' al malalt.
- Ser. Si, ves, corre.
- Pol. Adiós, ladrón de mis quereres! Qué haces en mí, que quitas a mis ojos la luz?
- Ser. Que te pongo trampita!
- (Ella li tira cuatro besos al fer mutis per la dreta) D
- Ves... ves y que te chafe el tren botijo... Bueno, soc tres mesos casat en esta dona y encara no m' he pogut donar

conte si es dona o una gabia
de loros.

→ LUSIANO per el foro. molt
furient

- Lus. Vinc que busel!
- Ser. Che, Lusiano, qué te pasa, qu' estás tan calent?
- Lus. Estic que tire chispes.. Tócam, tócam la cara y vorás que ca lenta la tinc.
- Ser. Che, si pareix que la tingues hasta unflá
- Lus. Pues no més ha segut un parell de hofetaes que m' ha pegat ma muller.
- Ser. Pero, cóm ha segut?
- Lus. Aixina! pim, pam! A sobaquillo.
- Ser. (Rientse) Y aixó que diuen que la mujer es débil..
- Lus. Pues si aplega a no serbo, a estes hores tinc la dentauéra en Pekín. Ah, pero yo te chure que asó de les galtaes, no quedará aixinal
- Ser. No; yo crec que te s'unflarà més.
- Lus. Aixó de pegar al marit, es un abús de confiansa.
- Ser. Que ta muller te pega en confiansa?
- Lus. En confiansa?.. En els dos punys tancats.
- Ser. Pobre Lusiano! Eres un mártir del matrimoni. Aséntat y cóntam per qué ha segut el motiu. (S' asenten)
- Lus. Vorás: com tú saps, yo tinc sis meus trapicheos per ahí, y clar, pues nesesite olgún d'ret. Entre en casa, veig a ma muller, li demane vintisinc p'setes, y no sé qué ha segut més pronte, si obrirli la boca y dirli «dónam», o aubrir ella les mans y donarme un parell de samugaes.
- Ser. Lusiano, lo dit: eres un mártir.
- Lus. Pues tú no t'alabes, que no sé

- Ser. quina será pichor, si la meua, que pega, o la seu, que no te deixa eixir de casa en tota la setmana.
- Lus. Home, la semana es pa ella, pero els disaptes y els dumenesches son pa l' altra.
- Ser. Cóm està aixó, cóm?
- Lus. Tú saps que yo en Valensia tinc un amic en l' hospital...
- Ser. Si, Amadeo, el que tú vas a visitar.
- Lus. Bueno, pues Amadeo no existix.
- Ser. Ya s' ha mort?.. Te done el pésame.
- Lus. Calla, chalao: dic quo Amadeo no existix, perque Amadeo, no es Amadeo, es Rosario.
- Ser. Che, m' has deixat bobo. Entones, eixa gallina que ta muller te dona p'al malalt moltes vegaes que t' en vas, es..
- Lus. P' al puchero que Rosario y yo se papém tots els dumenesches.
- Ser. Che, Serapio, tú eres un chebat granisat.
- Lus. Ya pots calcular els dumenesches que pasaré.
- Ser. Hala ahí, pillot, y quin descanso dominical.
- Lus. Si vercs quina churrota es.. lo grossa qu' está... y en uns jamons per eaderes... y en uns embu its de magre...
- Ser. No me nomenes coses de carn, que se m' obri la boca. Ya pots anar en cuidao, perque si s'entera el teu cuñat, te fá sémola.
- Lus. No m' el nomenes...
- Ser. En lo bruto qu' ell es.
- Lus. Bruto es poc... Si será bestia, que chúa al gallet en els caballs de la cuadra.
- Ser. Che, saps lo qu'estic pensant?
- Lus. Qué?
- Ser. Què yo també vaig a dirli a ma muller que m' en vaig en companyia teua a Valensia... Després de tot, també pot donar la casualitat de que Amadeo siga amic meu.

Ser. Che, no, que aixó es ferme a mi de tapaora..
 Lus. Che, hoy por mí y mañana por ti. Pensa que tú també pots incontrarte en altre apuro y entones ser yo tapaora teua.
 Ser. M' has convensut; ningú pot dir «d' esta agua no beberé.»

Ser. Yo també m' en vaig dins a prepararme,
 Nas. (Si, pa combregar...) Ah, escolta: disli a ma chermaña que ixca.
 Ser. Bueno. (Mutis dreta) D.
 Nas. Ah, granuja!

→ NASIO entra per el foro

(Llauraorot bru.o com ell asoles)
 Nas. Bon d'a: ya estic así.
 Ser. (El meu cuñat!)
 Lus. (Mut, que no sospeche!)
 Nas. Parlant asole es, eh?
 Ser. Cambiant impresions de la política.
 Nas. (No teniu vosaltros mala política!)
 Ser. Has tornat pronte de Valensia..
 Nas. He vingut corrent, perque supong que hui disapte també deixarás asoles a ma chermaña y t'en anirás a vore al teu amic del hospital.
 Ser. Ya estará esperantme.
 Lus. S', pero hui no s'en va asoles; l'acompanye yo.
 Nas. També
 Lus. Com a que m' ha contat l' historia d' Amadeo y ara resulta que a Amadeo el coneix yo un grapat d' anys.
 Nas. També el coneix vosté?
 Lus. Ya hu crec; si ham anat a escola chunts.
 Ser. (Qu'embusterol!)
 Nas. De manera que també es amic de vosté?
 Lus. Y tant..
 Nas. ((he, ou' estos anirán a miches en la churra?))
 Lus. Bueno, che; vaig a casa y torne en seguida.
 Ser. No tardes y agarrai el transvia de les sinc.
 Lus. En seguida.. Adiós, Nasio. (Mutis foro) D.
 Nas. Pasaro be.

→ POLONIA per la dreta D

Pol. Hola, cherma, ya estás así?
 Nas. Acabe d' arribar.
 Pol. Qué me contes de Valensia?
 Nas. Molt y roin.
 Pol. Pasa algo? Parla, Nasio.
 Nas. Que parle? Vaig a reventar!
 Pol. Qué susuix?
 Nas. Tú coneixes a Serapio Desnudo?
 Pol. Si, men marit.
 Nas. Eixe no es marit teu.
 Pol. No?
 Nas. Eixe es un sinvergüensa de pap y doble ú, que no s'ha casat en tú.
 Pol. Que no? Pues en qui s'ha casat?
 Nas. En la llibreta que te deixá el carabinero.
 Pol. Ay, ay .. a mi m' agarra algol!
 Nas. Ya hu crec que t' agarra...tots els dinés que pot.
 Pol. No, si lo que dic es que a mi me va a agarrar un atac.
 Nas. Calma, molta calma.
 Pol. Pero vols parlar?
 Nas. Res; que vine de Valensia, que he recorregut tot el hospital llit per llit, malalt per malalt y eixe Amadeo no existix.
 Pol. Eh?
 Nas. Eixe Amadeo es fals.
 Pol. Qué vol dir aixó?
 Nas. Aixó vol dir que ton marit mos está engañant a tú y a mí com a dos chinos de Tink-tonkin.
 Pol. Ay, quin desengaño! Y yo que creguí que me volta en deliri.
 Nas. Ay, ay, yo me muic!
 Nas. Calla, tonta .. morirte? Aixó

- vullguera ell, pa fersc en els huit mil duros que tens.
- Pol.** Tens raó, no me moriré; primer el mate y después l' hau fegue. Pero entones, si ell no va a visitar al seu amic, com tú dius a qui va a visitar?
- Nas.** A la churra
- Pol.** Eh?
- Nas.** Si: una churra que la conquistá en un sinc, cuant estava fent la pel·lícula.
- Pol.** Una conquista a fosques?
- Nas.** Sí, a fosques y a palpes.
- Pol.** Bueno, en agarrario, el chite com si fora una bufa de borrego.
- Nas.** Calma, Polonia; sobre tot molt de disimulo, que yo ya tinc prepará una vengansa.
- Pol.** El molt lladre Y yo que a cada viache que s' en anaba, li donaba pernil, gallina y galletes.
- Nas.** Les galletes... (Això de pegar) ya li les donarás después, ya. Sobre tot, molt de disimulo; deixam a mi, que yo l' escarmen taré.
- Pol.** Descansa, qu'encara que cuant el vecha, m' entren ganes de mosegarlo, m' aguantaré.
(Mutis Nasio per la dreta) D
Pero si no es possible... Hu aca be de oir y me pareix mentira la pasaeta d'eixe bandido.. En gañarime a mi, a doña Polonia Trespol y Chinchol, a la viuda de un cabó de carabineros!
- RUFINA per el foro, plorant desgarrament F**
- Ruf.** Ay... ay, Polonia!
- Pol.** Qué te pás, Rufina?
- Ruf.** Ay... ay, Polonia de ma vida!
- Pol.** Qué t' ha sosuit?
- Ruf.** Pues que... ay, ay, ay!...
- Pol.** Chica, vols contestar?
- Ruf.** Ay, Polonia de la meua vida, cuant me pena haberme casat! Soc molt desgrasiá!
- Pol.** Y yo.. yo també soc molt des grasiá.
- Ruf.** El meu marit es un llop.
- Pol.** Y el meu, un puerco-espin.
- Ruf.** El meu Lusiano acaba de pos sarne la mà damunt.
- Pol.** T' ha pegat?
- Ruf.** De primera intensió, una bo fetá.
- Pol.** Y tú no t' has tornat?
- Ruf.** Si señora, yo m' he tornat... y al tornarme..
- Pol.** T' ha pres pór'..
- Ruf.** No señora, al tornarme, m' ha tornat un' atra boletá.
- Pol.** Pero per qué ha segut?
- Ruf.** Perque poc a poc va gastant se tots els dinés de la herensia que me deixá mon pare. Hui m' ha demandat sinc duros y perque li he dit que li s' en anaben tots els dinés y que tenia la mà foradá. m' ha pegat un parell de bofetades.
- Pol.** Y aixó que té la mà foradá!
- Ruf.** Y no content en aixó, m' ha dit que hui y demà que no se ra conter d' ell, perque s' en anaba en companya de ton marit a vore a un amic que tenen en l' hospital.
- Pol.** Un amic en l' hospital? Tot això son bufes de pato. Anem dins y te contare...
- Ruf.** Aném. (Mutis les dos per la dreta) D
- **LUSIANO per el foro, molt content F**
- Lus.** Alsa ahí valent! Dos dies de juerga, fora de casat.
- **SERAPIO per la dreta D**
- Ser.** Ya estás apunt pa la marcha?
- Lus.** Ya, y tú?
- Ser.** També.
- Lus.** Chavó, lo que anem a disfrutar!
- Ser.** Che, calla, quo' pot eixir m' agüela!
- Lus.** Che, que t' agüela viu encara?
- Ser.** No home, es que yo a ma mu-

Llus. ller li dic m' agüela. Tú portes dinés?
 Ser. Si, ya ne porte
 Ser. Cuanta «pasta» li has tret a la teua dona?
 Lus. Al prinsipi se resist'a a donar men, pero li he soltat dos «ques» y en seguida m' ha amolat deu duros.
 Ser. A sinc duros coca... Si que li han eixit cares.
 Lus. Así ixen tots.
 Ser. Anem a fer la despedida.

Ixen per l' esquerra POLO-NIA y RUFINA

Ruf. (Infames!) D E
 Pol. (Bota-trapessos!)
 Ruf. (Vols que li pegue un mós?)
 Pol. (Calla, confia en mon chermá)
 Serapiet, ya t' en vas?
 Ser. Si, Polonia de mis encantos... Vaig a cumplir una misió sagrada... a consolar al pobret Amadeo.. Pobret, y qué grave estará a estos hores!
 Lus. (Fent com qui se torca llàgrimes) Pobret
 Pol. Vosté també s' en va?
 Lus. També vaig a consolar al malalt. Ya lo dijo Salomón: «La caridad llevada a domicilio, es la mayor virtud.»
 Ruf. Es veritat, Lusiano.. Me conmos.
 Ser. «Haz bien y no mires a quién.»
 Pol. (Si, encá que siga a les churres!)
 Ser. Y ya diuen els mandaments de la Lley de Deu: «El séptimo, dar de comer al sediento...»
 Pol. (Finchint emoció) M' emociones... No més te falta que la toga, pa ser una moncha de la caritat.
 Ruf. Pobret Amadeo! No el coneix y sin embargo me figure qu' estará patint molt.
 Lus. Oh.. molt... moltísim! Que hu diga este.

Ser. Si el véreu... tan prim... tan groc... en aquella sala del hospital tan fosca, tan silensiosa... Oh, alló es horrorós.., espatósl...
 Lus. Tenebrós!
 Pol. (Trampós!)
 Ruf. Y quina enfermetat patix?...
 Lus. Que quina?... (Ché; quina li dic yo a esta?)
 Ser. Té una escrófula escrofullosa en el melic.
 Ruf. Pobret, cuant patirá!
 Lus. Figureuse; en lo dolorós qu' es el melic.
 Ser. També té un' anèmia gran. El pobre necesita molts aliments y no té qui l' ils done.
 Pol. No, això, no; nosaltros vos donarém aliments pa ell. (Ara vos apañarém) (Mutis dreta) D
 Ruf. Ah, es veritat! També a mi sem' olvidaba donarvos una cosa per a el malalt. (S' anem a lluir.) (Mutis dreta) D
 Ser. Che, qué anirán a donarmos?
 Lus. Menchar p' al malalt.. com si hu veres.
 Ser. Quina juergota anem a pasar.
 Lus. A la salut de la poca salut del amic Amadeo.
 Ser. Mut, que así venen ellcs.

→ RUFINA y POLONIA D

(Ixen per la dreta, donant a sons marita lo que indica el dialec)

Pol. (En un paquet) Chas, una gallina trosechá p' al pobret Amadeo.
 Lus. (Arreal!)
 Pol. Pa que li fasen bon caldo. (Mutis ràpit)
 Lus. Ya hu has oit; una gallina a trozos, pa ferli bon caldo.
 Ser. Estes mos fan el caldo grós.
 Ruf. Tin, Lusiano; una muixama, p' al pobret Amadeo. (Li dona el paquet y fa mutis corrent)
 Pol. Prén, Serapio: un pernil y una salchicha (Mutis)
 Ser. Ya tenim entremesos!
 Lus. Muixama y salchicha!

Pol. (Donantlles a Lusiano) Chás: una caixa de galletes..
 Lus. Esta caixa pesa un quintal.
 Pol. (Com a que lo que hiá dins son cudols.) (Mutis)
 Ruf. Ahi van: tres botelles de vi ransi. (Mutis)
 Lus. També vi?
 Ser. Estes mos han pres per dos vagons de mercansies.
 Pol. Ah se m' olvidaba... Ara te traure una sistelleta d' hous p' al malalt. (Mutis)
 Ser. També hous?
 Lus. Bueno, ya estic yo veent qu'en el tranvía no mos van a deixar puchar en tant de bulto y anem a tindre que anar c'rragats y a patu a Valensià.
 Ruf. Ahi va: una sistelleta de figues p' al malalt... son bacores.
 Lus. També figues? Pero si el malalt no pot menchar figues... li ha prohibit el meche que tast'e les bacores.
 Ruf. Pues les dones a les monches del hospital.
 Lus. Bueno; veeches aon me fiques les figues, que yo ya no puc agarrar més coses. (Ella li posa la sistella en un bràs.)
 Pol. (En un sac que trau arrestróns y una sistella) Scapio; así están els hous (Che, mos han pres per dos ordinari)
 Lus. (Este sac de melóns, que son tendrals.)
 Ser. També melóns?
 Pol. Clar, hoine! p' als pobrets enfermeros qu' el cuiden; aixina se pendrán interés...
 Ser. Maria Santíssima!
 Lus. Apleguem a Valensià revéntats Escolta, l'Polonia; no se m' olvida res pa que s' enduguen estos?
 Pol. Ah, si; de paso que vas a Valensià, vas al Mercat y que t' apañen la gabia del loro. (Mutis corrent)

Ser. Che, pero també vaig a carregar en la gabia?
 Lus. Que no mos fasen carregar en el loro es inenester.
 Pol. Así está la gabia. Aón te la pose?
 Ser. Mira, pósamela dalt del cap, qu' es el únic puesto que me queda per tapar.
 Ruf. Hala, ancuseñ ya... y espayet en entropesar!
 Lus. Lo qu' es com caigam, no mos troben entre els escombros.
 Pol. Hala, mogau ya. (Despedida)
 Ser. Aparteu-se de davant, que van a eixir dos carros de mudar mobles...

Cuant van a fer mutis, entra NASIO per el foro corrent, en un telegrama en la mà

E Nas. Ay, vinc correnguent!
 Ser. Qué pasa?
 Lus. Ocurrix algo?
 Pol. (Ara va la nostra)
 Nas. Vinc corrent.. sofocat!
 Ser. Home, acabe..
 Lus. Parle de una.
 Nas. Vinc ofegantme... Deixeume respirar, que descarregue pit; deixeume que descarregue...
 Ser. (Cobrechiat per el pes) Els q' c'anem a descarregar som nosotros, si no partes pronte...
 Lus. (A fe que no pesa esta caixa!) Ni que foren cudols conter de galletes!...
 Ser. Pero qué pasa?
 Nas. Un telegrama pa tú. Yo l' firmat.
 Ser. { Un telegrama?
 Lus. Qué pasará?
 Pol. De qui es eixe telegrama?
 Ser. No sé, pa tú es; chás, óbrilo.
 Nas. Qui, yo? No puc; en una m'tinc els hous y en l' altra la s' l' chicha.
 Ser. Pues óbrigalo vosté.
 Nas. Qui, yo? Tampoc puc: entr

les figues y la muixama no m' deixen.

Nas. Pues yo l' obriré. (L' obri) Ah... oh... ah!... Qué alegría... Chermana, cuñaf. Lusiano, Rufa... qué alegría!

Ser. Ché, pero vols llechir ya? que me pesen els melóns

Ruf. Pero de qui es eixe telegrama.
Nas. De Amadeo, el amic de vosotros... del malalt del hospital.

Ser. Eh

Lus. Ché, essaré yo ensomian?

Lus. Yo m' ha quedat bobo!...

Nas. (Liechint) «Salgo hospital!».

Ser. (Qué?)

Nas. (Continuant liechint) «Estoy mejor»

Ser. { (La bomba!!)

Lus. { (Continua liechint) «No vengas.. Esta tarde me presentaré tu casa. Voy a darte un abrazo.. Amadeo»

Ser. { (Casaplum!!)

Lus. { (Caven els dos desmayats en una cahira, rodant per terra la gabis, els paquets y les sistelles. Mentre les dones s' encaren riintse...)

Pol. Adiós. bous!

Ruf. Adiós, figues!

Nas. Mireulos... han caigut morts., morts de susto!

Pol. Donem gràcies a Deu, per haver-nos quedat viudes!

TELÓ

CUADRO SEGON

La mateixa decoració, mig hora després

Serapio asentat en una calira, en la cara mig conches-tioná. Polonia y Nasio

Nas. (A Serapio) Animat, home.., animat.

Pol. Presisament farà que ya està el teu amic bò y vé comí d'asi a voret y abrasarte, en conter de alegrarte, te desmayes?
(A Nasio) (Ara hu canta)

Nas. (A Polonia) (Eixe es un pardal qu' està en la muda y no canta)

Ser. M' ha desmayat de... de la im-presió, de l' alegría que m' ha donat la notisia.

Pol. Pues Lusiano, ha segut tan forte la impresió que casi se mor. L' legria.. l' alegría.. (Y la churra que m' estarà esperant)

Pol. Y el teu amic Amadeo, es chove?

Nas. Serà un chicarrón.. Ya el vorràs entrar per eixa porta.. En seguida que te vechi, t' abra-sarà.

Ser. A mi? Pero si eixe que en'rará yo no el dec coneixer.

Pol. Eh? Que no coneixerás al teu amic?

Ser. Vull dir que no el coneixeré, perque vindrà molt desfigurat. Pobret, acabat d' eixir del hos-pital, farà una cara de llan-gosti groc...

Pol. Ay, Serapiol... Qué ganas tinc de coneixer al teu amic Amadeo!

Ser. (Ché, pero qui serà eixe Amadeo que ha enviat el tele-grama?)

Nas. (A Polonia) (Fljat: ya parla aso-les.)

Pol. (A Nasio) (Ay, Nasiol A vore si se torna locul...)

Nas. (A Polonia) (Calla, dona: eixe es un sinvergüensa, y els sinvergüenses no se tornen locos.)

Pol. Vinga, Nasio, arregla eixa ha-bitació de dins, que d' asi un quart ya està asi

Nas. Vaig corrent. (Mutis)

Ser. Pero Polonia: vols dirm'e qui va a vindre asi dins d' un quart?

Pol. El teu amic...

Ser. El meu amic? Ah, si, es veri-

tat! Ya no m' enrecordaba...
 (Si m' entenc, qu' em piquen)
 (El molt bandido, y cóm disimula) Bueno, Serapio, vaig
 dins a asearme.. y tú, animat,
 que vas a abrasar al teu amic
 Amadeo... (Mutis eixerra) (Ya t'
 apañaré yo!) *E*

Ser.: Che, pero a qui aniré a abra-
 sar yo? ..Asó es p' anar a Che-
 sús...

LUSIANO ix corrent per el foro *(E)*

Lus.: Ay ay.. aigua, Serapio, que
 m' aufegue

Ser.: Che, Qué pasa?

Lus.: Ay, Serapiol... A tú ya t' han
 combregat?

Ser.: Home, home, encara no..

Lus.: Pues combregat, combrégat,
 perqu' esta nit no dorms asi,
 dorms en lo sementeri!

Ser.: Che, saps que pa donar un tra-
 go als lo que peses? Qué pa-
 sa?..

Lus.: Que ta muller, ton cuñat y
 ma muller están enterats de la
 martingala del amic del hospi-
 tal y el telegrama - a segut una
 guaseta del teu cuñat

Ser.: Home, eixe bruto tenia que
 ser!. Vols dir que s' han ente-
 rat de veres?

Lus.: De tot.

Ser.: Maria Santissima! Aón m' ama-
 gue'

Lus.: Volien matarmos de un susto,
 pero els ha eixit el tir per la
 culata.

Ser.: Adiós huit mil duros! Ara si
 que me des creta l' agüelat

Lus.: No; estem salvats; se m' ha
 ocurrit una idea... Ténim una
 vengansa.

Ser.: Quina?

Lus.: La mateixa d' ells. No han dit
 per mig del telegrama qu' el
 tal Amadeo venia asi... Pues
 va a vindre de veres

Ser.: Pero cóm va a vindre Amadeo,

si no hiá tal amic?... Si tot es
 una mentira que yo m' he in-
 ventit?

Lus.: Pues per aixó mateix. Ama-
 deo serà un pobre cómic que
 anava fent bolos per ahí... Y
 si veres quins badalls assolte...
 y quina fam té... Li he oserit
 deu duros pa que mos repre-
 sentara el paper de amic y ma-
 lalt y del sobresalt que ha pres
 al oir els deu duros, casi cau a
 la sequia.

Ser.: Clar, com a que serà el millor
 bolo que ha fet en esta vida.

Lus.: Conque ya hu saps: sú a de-
 mostrar molta alegria, perque
 va a vindre el nostre amic..
 que yo t' asegure qu' els que
 se moren del susto ara son
 ells. (Mutis per el foro) *(B)*

Ser.: Quant verdader es el dicho que
 diu: «Que Deu apreta, pero no
 aufega.»

Ixen NÁSIO y POLONIA E

Nas.: Bueno, ya está prepará l' ha-
 bitasió pa eixe amic teu.

Pol.: Y un llit ben estobat.

Ser.: (Ara voreu el llit!) Sobre tot,
 poseuli bons coixins.

Pol.: Pero de veres que ye el teu
 amic?

Ser.: No has oit el telegrama?

Pol.: Si, pero yo creia que no seria
 canás de vindre.

Ser.: Ye hu crec que serà capás; ara
 mateix.

Pol.: (A Nasio) (Pero Nasio, tú ous?.
 Mon marit ja cambiati)

Nas.: (A Polonia) (Aixó es que disi-
 mula.)

Ser.: Lusiano s' en acaba d'anar a
 esperarlo al tranvia.

Pol.: Ha anat a esperarlo?

Ser.: Clar, dona... Vaig a asearme,
 pa resibir al gran Amadeo.
 Tingasho tot a punt, que no
 falte un detall...

(Po'onsa y Nasio se queden intranise ú a
 l' altre, al oir les frases de Serapio, men-

tres ésta sá mutis rientse disimuladament per la dreta) D
Pol. Bueno, y qué me dius d' este llo?... Ay, Nasio, que me pense que has ficat la pata!..
Nas. El teu marit es un sínic... Aixó hu diu pa despistarmos. Ya vorás com eixe amic malalt no apareix per así...

Ser. S' en han entrat dins.
Lus. Y ton cuñat?
Ser. Dins també.
Lus. No hiá ningú?
Ser. Ningú.
Lus. Pues prepárat, que va a entrar el cómic.
Ser. (Qui será?)
Lus. Pase, Tano...

→ RUFINA per el foro F →

Ruf. Ay, Polonial... Que es de veres... que es de veres, que el amic malalt va a vindrel.

Pol. Si, Rufa, si, mon marit hu acaba de dir.

Ruf. Entones el telegrama era veritat?

Nas. Pero, qué va a ser veritat, si eixe telegrama l' he posat yo en Valensia?

Pol. Entones, qui es el Amadeo que va a vindrel?

Ruf. Aixó die yo; qui es?

Nas. Che, yo qué sé... asó es p'anar a les gables!

Pol. Ay, Rufa, que habém ductat dels nostres marits!

Ruf. Ya dia vo que no era posible que mon marit m' engañara. En tant que me vol

Pol. Perdona, Serapio, si he ductat del teu cariñol

Ruf. Aném dins... y preparemse a resibirlo.

Pol. Aném. (Mutis les dos, esquerra) E

Nas. Aném... aném al manicomio tots, porque yo no sé a qui aném a resibir.. (Mutis esquerra) E

TANO, que va en gorreta de a dos tres, y en una cara barbuda, sinse afaitar, y en cara de no haber bufat la cullera en mig añ, apareix per el foro. E

Tano Salut y paraquetes! (Badalla fort)

Ser. (Mare de Deu, quina pinta!)

Lus. Serapio, este es el cómic.

Tano Servidor: Tano Camaleón.

Ser. Camaleón es de apellido?

Tano De apellido y de veres, porque ya fá dos semaines qu' estic pasant del aire.

Lus. Vosté no s'apure, que si representa be el paper, así menchará prou. Qué, vol escomensar ya?

Tano A menchar? Si, señor... si, porque tinc unes cosqurelles ast en la pancha.

Lus. No home: vull dir que si voi qu' escomensem el ensayo de lo que té que fer davant de les nostres mul'ers.

Tano No será millor que primer pes que un moscet?... (Badalla escandalosamente)

Ser. Aixó después. Vosté entra, me veu, asolta un oh!.. se torca una llágrima y tiran'se als meus brasos, m' abrasa un grapat de vegaes... plora y después...

Tano Y después a menchar, es aixó?

Ser. Home, después saluda a ma muller, mos parla de les penes del hospital...

Lus. De les visites que li ha fet tots els disaptes...

Tano En eixa entrá, me guañe yo

→ SERAPIO eixint per la dreta D

Ser. Bueno: he estat vint els comentaris d' cixos tres infelisos, y estic veent que en quant se vechen entrar a eixe cómic, fent el paper de amic, se desmaven.

→ LUSIANO asomantse per el foro F

Lus. Están les dones?